COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 9.11.2005
COM(2005) 558 definitief

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

inzake de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo als gedefinieerd bij Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999

(door de Commissie ingediend)

{SEC (2005) 1423}
{SEC (2005) 1428}

TOELICHTING

De Europese Raad heeft op 19 en 20 juni 2003 in Thessaloniki herhaald dat hij zijn volledige en daadwerkelijke steun wil verlenen aan het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan. Hij bevestigde de conclusies van de Raad van 16 juni 2003 over de westelijke Balkan, met inbegrip van de bijlage "De agenda van Thessaloniki voor de westelijke Balkan – Op weg naar Europese integratie", waarin de Europese Partnerschappen worden ingevoerd als middel om het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan gestalte te geven.

Begin 2004 presenteerde de Commissie het eerste Partnerschap met Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo als gedefinieerd bij resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999. Dit werd goedgekeurd door de Raad op 14 juni 2004. De Commissie acht het nodig dit eerste Partnerschap bij te werken aan de hand van haar bevindingen in het periodiek verslag van 2005 over Servië en Montenegro.

Dit hernieuwde Europees Partnerschap is gebaseerd op de bepalingen van Verordening (EG) nr. 533/2004 van 22 maart 2004. Het bevat de korte- en middellangetermijnprioriteiten voor de voorbereidingen van het land op verdere integratie met de Europese Unie. Verwacht wordt dat de bevoegde autoriteiten van Servië en Montenegro naar aanleiding van het Europees Partnerschap een plan zullen opstellen met een tijdschema en gedetailleerde gegevens over de maatregelen die Servië en Montenegro met het oog daarop wil nemen. Aangezien Kosovo momenteel overeenkomstig Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties onder internationaal interim-bestuur is geplaatst, dient onder toezicht van het interim-bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo een apart plan te worden opgesteld voor de aanpak van de prioriteiten betreffende Kosovo. De vorderingen bij de implementatie van de prioriteiten worden door de Commissie regelmatig getoetst, door middel van de periodieke verslagen en de structuren die zijn opgezet in het kader van het stabilisatie- en associatieproces.

De prioriteiten van het Europees Partnerschap vormen de basis voor de programmering van de financiële bijstand van de Gemeenschap, die zal worden verleend in het kader van de desbetreffende financiële instrumenten, met name Verordening (EG) nr. 2666/2000 van de Raad van 5 december 2000 (Cards).

Dit voorstel voor een besluit van de Raad heeft geen financiële implicaties. Gezien het bovenstaande verzoekt de Commissie de Raad zijn goedkeuring te hechten aan bijgaand voorstel voor een besluit van de Raad.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

inzake de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo als gedefinieerd bij Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 533/2004 van de Raad inzake de totstandbrenging van Europese Partnerschappen in het kader van het stabilisatie- en associatieproces[1], en met name op artikel 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europese Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan de invoering van Europese Partnerschappen als middel om het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan gestalte te geven in het kader van het stabilisatie- en associatieproces.

(2) Verordening (EG) nr. 533/2004 van de Raad bepaalt in artikel 2 dat de Raad op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een besluit neemt over de beginselen, prioriteiten en voorwaarden die worden opgenomen in de Europese Partnerschappen, alsmede over eventuele latere aanpassingen daarvan.

(3) Verordening (EG) nr. 533/2004 bepaalt tevens dat de follow-up van de implementatie van de Europese Partnerschappen plaatsvindt in het kader van de mechanismen van het stabilisatie- en associatieproces en de periodieke verslagen van de Commissie.

(4) Het eerste Europese Partnerschap moet worden bijgewerkt door vaststelling van vernieuwde prioriteiten voor verdere activiteiten op basis van de bevindingen van de periodieke verslagen over de voorbereidingen van Servië en Montenegro en Kosovo als gedefinieerd bij resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999 (hierna "Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad)") op de verdere integratie in de Europese Unie.

(5) Als voorbereiding op verdere integratie met de Europese Unie moeten de bevoegde autoriteiten van Servië en Montenegro een plan opstellen met een tijdschema en specifieke maatregelen om de prioriteiten van dit Europees Partnerschap aan te

[1] PB L 86 van 24.3.2004, blz. 1.

pakken. Aangezien Kosovo momenteel overeenkomstig Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad onder internationaal interim-bestuur is geplaatst, dient onder toezicht van het interim-bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo een apart plan te worden opgesteld voor de aanpak van de prioriteiten betreffende Kosovo,

BESLUIT:

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 1 van Verordening (EG) nr. 533/2004 van de Raad worden de beginselen, prioriteiten en voorwaarden in het kader van het Europees Partnerschap met Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad), opgenomen in de bijlage bij dit besluit, die daarvan een integrerend onderdeel vormt.

Artikel 2

De implementatie van het Europees Partnerschap wordt onderzocht op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces en de periodieke verslagen van de Commissie.

Artikel 3

Dit besluit wordt van kracht op de derde dag volgende op die van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

SERVIË EN MONTENEGRO, MET INBEGRIP VAN KOSOVO: EUROPEES PARTNERSCHAP 2005

1. INLEIDING

De Europese Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan de invoering van Europese Partnerschappen als middel om het Europese perspectief van de landen van de westelijke Balkan gestalte te geven in het kader van het stabilisatie- en associatieproces.

Het eerste Partnerschap met Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad), is door de Raad goedgekeurd op 14 juni 2004. Dit eerste Partnerschap moet nu worden bijgewerkt aan de hand van de bevindingen van het periodiek verslag van de Commissie van 2005 over Servië en Montenegro en Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad). In het tweede Europese Partnerschap worden nieuwe prioriteiten voor maatregelen vastgesteld. De nieuwe prioriteiten zijn aangepast aan de specifieke behoeften en de stand van de voorbereidingen en zullen zo nodig worden bijgewerkt. Het Europees partnerschap dient ook als ondersteuning bij de verlening van financiële bijstand aan Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad).

Het is de bedoeling dat de bevoegde autoriteiten van Servië en Montenegro een plan opstellen met een tijdschema en specifieke maatregelen om de prioriteiten van dit Europees Partnerschap aan te pakken. Aangezien Kosovo momenteel overeenkomstig Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties onder internationaal interim-bestuur is geplaatst, dient onder toezicht van het interim-bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo een apart plan te worden opgesteld voor de aanpak van de prioriteiten betreffende Kosovo.

2. BEGINSELEN

Het stabilisatie- en associatieproces blijft het kader voor de Europese integratie van de landen van de westelijke Balkan, totdat zij in de toekomst zullen toetreden.

De voornaamste prioriteiten die zijn geïdentificeerd, hebben betrekking op het vermogen om te voldoen aan de criteria die zijn vastgesteld door de Europese Raad van Kopenhagen in 1993 en de voorwaarden die zijn vastgesteld voor het stabilisatie- en associatieproces, met name de voorwaarden die door de Raad zijn gedefinieerd in de conclusies van 29 april 1997 en 22 juni 1999, de slotverklaring van de topontmoeting in Zagreb op 24 november 2000 en de Agenda van Thessaloniki.

3. PRIORITEITEN

De prioriteiten die in dit Europees Partnerschap worden vermeld, zijn geselecteerd op die basis dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad) deze de komende jaren volledig dan wel voor een groot deel zal kunnen verwezenlijken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kortetermijnprioriteiten, die binnen één à twee jaar zouden moeten worden verwezenlijkt, en middellangetermijnprioriteiten, die binnen drie à vier jaar zouden moeten worden verwezenlijkt. De prioriteiten hebben betrekking op wetgeving en de tenuitvoerlegging daarvan.

Gezien de aanzienlijke kosten die aan het voldoen aan alle EU-eisen zijn verbonden, alsmede de complexiteit van deze eisen op bepaalde gebieden, zijn in dit partnerschap niet alle belangrijke taken in deze fase opgenomen. In toekomstige partnerschappen zullen, al naar gelang de vorderingen die het land maakt, verdere prioriteiten worden opgenomen.

Van de kortetermijnprioriteiten zijn de belangrijkste samengebracht aan het begin van de lijst van prioriteiten. De lijst van belangrijkste prioriteiten is niet gerangschikt op volgorde van belang.

De prioriteiten betreffende Servië en Montenegro en de prioriteiten die specifiek betrekking hebben op Kosovo zijn opgenomen in de bijlagen.

4. PROGRAMMERING

De communautaire bijstand aan de landen van de westelijke Balkan in het kader van het stabilisatie- en associatieproces wordt verleend via de bestaande financiële instrumenten, met name Verordening (EG) nr. 2666/2000 van de Raad[2]. Dit besluit heeft derhalve geen financiële implicaties. Servië en Montenegro, met inbegrip van Kosovo (resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad), kan voorts toegang krijgen tot financiering op grond van de meerlandenprogramma's en horizontale programma's.

5. VOORWAARDEN

De communautaire bijstand in het kader van het stabilisatie- en associatieproces aan de landen van de westelijke Balkan wordt verleend op voorwaarde dat verdere vooruitgang wordt geboekt bij het voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen en de specifieke prioriteiten van dit Europees Partnerschap. Bij niet-naleving van deze voorwaarden kan de Raad op grond van artikel 5 van Verordening (EG) nr. 2666/2000 passende maatregelen nemen[3]. Voor de communautaire bijstand gelden tevens de voorwaarden die door de Raad zijn vastgesteld in de conclusies van 29 april 1997 en 21 en 22 juni 1999, met name de verbintenis van het begunstigde land om democratische, economische en institutionele hervormingen door te voeren.

6. CONTROLE

De implementatie van het Europees Partnerschap wordt onderzocht op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name de jaarverslagen die door de Commissie worden vastgesteld.

---

[2] PB L 306 van 7.12.2000, blz. 1, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2415/2001 (PB L 327 van 12.12.2001, blz. 3).

[3] Artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 2666/2000 van de Raad:
1. De eerbiediging van de democratische beginselen en de rechtsstaat, alsmede de eerbiediging van de rechten van de mens en van minderheden en de fundamentele vrijheden, vormen een wezenlijk element voor de toepassing van deze verordening en tevens een eerste voorwaarde voor het ontvangen van communautaire bijstand. Ingeval deze beginselen niet worden geëerbiedigd, kan de Raad op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de passende maatregelen nemen.
2. De communautaire bijstand wordt eveneens afhankelijk gesteld van de door de Raad in zijn conclusies van 29 april 1997 vastgelegde voorwaarden, met name wat betreft de toezegging door de begunstigden, democratische, economische en institutionele hervormingen uit te voeren.

SERVIË EN MONTENEGRO[4]

3.1. Kortetermijnprioriteiten

Belangrijkste prioriteiten

– Volledig eerbiedigen van het Constitutioneel Handvest en waarborgen van het effectieve functioneren van de Statenunie (met name wat betreft de bevoegdheden van het Staatsgerechtshof, het functioneren van het Parlement van de Statenunie en de goedkeuring van wetgeving inzake duurzame financiering van de Statenunie); een constructieve aanpak moet worden gehanteerd bij de verdeling van bevoegdheden tussen de Statenunie en de Republieken.

– Verdere aanhoudende inspanningen verrichten om de hervorming van het openbaar bestuur door te voeren, met inbegrip van het betalingssysteem van de overheid, met het oog op transparante werving en selectie, professionalisme en verantwoording; met name moeten de structuren voor Europese integratie op alle niveaus worden versterkt (ook wat betreft de vakministeries en de parlementen) en moet hun onderlinge samenwerking worden verbeterd.

– Vastberaden hervorming van het justitiële stelsel teneinde de onafhankelijkheid, professionalisme en efficiency daarvan te waarborgen; met name moeten het systeem voor werving en selectie en loopbaanontwikkeling uitgaan van technische en professionele criteria, waarbij politieke inmenging wordt voorkomen en toegezien wordt op de vaste benoeming van rechters.

– Zorgen voor effectief democratisch toezicht op het leger door versterking van de parlementaire controle en instelling van transparant financieel beheer.

– Zorgen voor volledige medewerking met het Joegoslavië-tribunaal (ICTY).

– Volledig respecteren van resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en intensiveren van de dialoog met Priština. Een constructieve houding innemen met betrekking tot Kosovo.

Politieke vereisten

DEMOCRATIE EN RECHTSSTAAT

Constitutionele vraagstukken

– Herzien van de grondwetten van de Republieken overeenkomstig de Europese normen.

Verkiezingen

– In *Servië*: voltooien van de hervorming van het kiesstelsel (met inbegrip van het kiezersregister) overeenkomstig de aanbevelingen van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten; volledig implementeren van de wetgeving inzake de financiering van politieke partijen.

---

[4] Uitgezonderd Kosovo als omschreven in Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

– In *Montenegro*: depolitiseren van de verkiezingsadministratie overeenkomstig de aanbevelingen van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten en opzetten van een transparant kader voor de financiering van verkiezingscampagnes.

Openbaar bestuur

– In *Servië*: uitvoeren van wetgeving tot instelling van een ombudsman. In *Montenegro*: versterken van de administratieve capaciteit van het bureau van de ombudsman. Zorgen voor correcte follow-up van de aanbevelingen van de ombudsman.

Rechtsstelsel

– In *beide republieken*: goedkeuren en uitvoeren van wetgeving inzake verplichte aanvangs- en voortgezette opleiding van rechters, aanklagers en ondersteunend rechtbankpersoneel; versterken van de opleidingscentra; beginnen met rationalisering van het rechtsstelsel en modernisering van de procedures, met name op het gebied van handelsrecht. Versterken van de autonomie van de aanklagers, met name de bureaus van de aanklagers op het gebied van georganiseerde criminaliteit. In *Servië*: versterken van het bureau van de aanklager voor oorlogsmisdaden; opzetten van administratieve rechtbanken en hoven van beroep.

Beleid voor bestrijding van corruptie

– In *beide republieken*: volledig uitvoeren van de wet inzake belangenconflicten.

– In *Servië*: vaststellen en uitvoeren van een omvattende strategie voor corruptiebestrijding, gevolgd door gedetailleerde actieplannen, met name door instelling van een bevoegde instantie voor tenuitvoerlegging.

– In *Montenegro*: uitvoeren van de strategie voor corruptiebestrijding, met name door instelling van een bevoegde instantie voor tenuitvoerlegging.

MENSENRECHTEN EN BESCHERMING VAN MINDERHEDEN

– Nakomen van alle resterende verplichtingen die voortvloeien uit het lidmaatschap van de Raad van Europa. Zorgen voor uniforme en effectieve tenuitvoerlegging van deze verplichtingen in de gehele Statenunie, met name die welke voortvloeien uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering.

– In *beide republieken*: nemen van omvattende en transparante maatregelen bij melding van gevallen van mishandeling. Versterken van de systemen voor interne controle die gevallen van mishandeling door politiefunctionarissen behandelen.

– In *beide republieken*: verbeteren van de omstandigheden in penitentiaire inrichtingen, met name voor kwetsbare groepen, zoals jeugdige delinquenten; zorgen voor passend toezicht op de omstandigheden van langdurig gedetineerden en personen die gedetineerd zijn in verband met georganiseerde criminaliteit, zorgen voor verdere opleiding van penitentiair personeel en verbetering van de faciliteiten voor bijzondere behoeften. In *Servië*: ten uitvoer leggen van wetgeving inzake de uitvoering van strafrechtelijke vonnissen.

– Vaststellen van omvattende antidiscriminatiewetgeving.

– In *Servië*: handhaven van de mediawetgeving. Zorgen voor effectieve onafhankelijkheid van de Omroepraad en eerlijke en transparante toewijzing van uitzendfrequenties aan omroepbedrijven. Zorgen voor volledige en snelle omvorming van de staatsomroepen in publieke omroeporganisaties; voltooien van de omvorming van de Servische Radio en Televisie in een publieke omroepdienst overeenkomstig de Europese normen. Volledig uitvoeren van de wet inzake vrije toegang tot informatie. In *Montenegro*: aannemen van wetgeving inzake de toegang tot openbare informatie. Voortzetten van de omvorming van de Montenegrijnse Radio en Televisie in een publieke omroepdienst.

– In *Servië*: financieel en anderszins aanmoedigen van de ontwikkeling van organisaties van de civiele samenleving, in het bijzonder door de wet inzake verenigingen aan te nemen en wetgeving inzake de juridische status van buitenlandse NGO's. In *Montenegro*: vaststellen van een strategie inzake de samenwerking tussen NGO's en overheidsinstanties.

– In *Servië*: aannemen van passende wetgeving inzake de restitutie van onroerend goed en zorgen voor volledige tenuitvoerlegging, met name door de kwestie van de restitutie van stedelijk onroerend goed (in staatseigendom) aan te pakken. In *Montenegro*: volledig implementeren van de wetgeving inzake de restitutie van onroerend goed.

– Zorgen voor adequate samenwerking tussen de *Statenunie* en de *republieken* en waar van toepassing de provinciale en lokale overheden wat betreft de juridische grondslag en de praktische bescherming van de rechten van minderheden. Uitvoeren van de strategieën en actieplannen betreffende integratie van de Roma, met inbegrip van repatrianten. In *Servië*: versterken van het functioneren van de nationale raden voor minderheden. Bevorderen van goede interetnische betrekkingen, met name door passende maatregelen op het gebied van onderwijs. Bevorderen van de participatie van minderheden bij de rechterlijke macht en in de instanties voor rechtshandhaving. In *Montenegro*: aannemen van de wet inzake de bescherming van minderhedenrechten.

REGIONALE VRAAGSTUKKEN EN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN

– Volledig respecteren van het akkoord van Dayton.

– Versterken van regionale samenwerking en goede nabuurschapsbetrekkingen. Sluiten en ten uitvoer leggen van overeenkomsten met buurlanden, onder meer inzake vrijhandel, grensoverschrijdende samenwerking, bestrijding van georganiseerde misdaad, illegale handel en smokkel, justitiële samenwerking, grensbeheer, milieu, vervoer en energie.

– Zorgen voor adequate samenwerking tussen de *Statenunie* en de *republieken* wat betreft de juridische grondslag voor en de praktische bescherming van de rechten van vluchtelingen en binnenlands ontheemden. Intrekken van alle discriminerende bepalingen, met name in Montenegro, op het gebied van de arbeidsmarkt, de toegang tot eigendomsrechten, juridische beroepsmogelijkheden en toegang tot het burgerschap; waarborgen van de onbelemmerde toegang tot gezondheidszorg en persoonlijke documenten. Waarborgen van het recht op een reële keuze tussen duurzame terugkeer en integratie.

Economische vereisten

In *Servië*:

– In stand houden van de macro-economische stabiliteit. Doorgaan met de nodige fiscale aanpassing en consolidatie om het externe onevenwicht te verminderen en de inflatiedruk in te perken. Handhaven van een verstandig monetair beleid, ondersteund door een passend wisselkoersbeleid. Voeren van een gematigd loonbeleid en vermijden van loonstijgingen in de publieke sector die uitgaan boven de stijging van de productiviteit. Toezicht houden op snelle kredietexpansie en aanpassen van de prudentiële regels. Verder ontwikkelen en uitvoeren van de hervorming van het pensioenstelsel en voorzetten van de hervorming van het zorgstelsel.

– Voortzetten van de formalisering van de grijze economie en verbreden van de belastinggrondslag door invoering van een systeem voor het beheer van de overheidsuitgaven (schatkist, interne financiële controle van de overheid) en doorvoering van brede fiscale hervormingen, met minder vrijstellingen en lagere belastingstarieven, met name op arbeid.

– Versnellen van de herstructurering en privatisering van grote ondernemingen in staatseigendom of collectieve eigendom, teneinde de financiële en bedrijfsdiscipline te versterken. Doorzetten van de faillissementsprocedures tegen sterk verliesgevende bedrijven in collectieve eigendom, teneinde de quasi-fiscale verliezen te beperken. Versnellen van de herstructurering van grote staatsnutsbedrijven. Zorgen voor toewijzing van voldoende budgettaire middelen voor afvloeiings- en herstructureringskosten.

– Voltooien van de hervorming van het bankwezen, met name de privatisering van de staatsbanken. Voortzetten van de privatisering en herstructurering van het verzekeringswezen.

– Hervormen van het stelsel van gereguleerde en door de overheid gecontroleerde prijzen. In het bijzonder verder aanpassen van de energieprijzen tot een kostendekkend niveau en ook geleidelijk vervangen van de bestaande prijssubsidies voor arme consumenten door rechtstreekse overdrachten.

– Ontwikkelen van een stabiele en functionerende markt voor grond/onroerend goed. Formuleren van wetgeving inzake het kadaster.

– Doorgaan met de bevordering van de werkgelegenheid en bestrijding van de werkloosheid, met name door middel van beroepsopleiding en arbeidsmarkthervorming, waarbij alle relevante actoren betrokken zijn; verbeteren van de werkgelegenheidsdiensten van de overheid en toewijzen van voldoende personeel en financiële middelen voor beleidsimplementatie.

– Voortzetten van de nodige aanpassingen van de Servische handelsregeling teneinde deze verenigbaar te maken met de autonome handelsmaatregelen, de WTO-regels en de toekomstige stabilisatie- en associatieovereenkomst.

In *Montenegro*:

– In stand houden van de macro-economische stabiliteit. Handhaven van de nodige fiscale aanpassingen en consolidatie om het externe onevenwicht te verminderen.

– Uitvoeren van het systeem voor het beheer van de overheidsuitgaven.

– Zorgen voor flexibele prijsstellingsmechanismen voor de arbeidsmarkt. Uitvoeren van de werkgelegenheidswet, verbeteren van de werkgelegenheidsdiensten van de overheid en toewijzen van voldoende personeel en financiële middelen voor beleidsimplementatie.

– Voltooien van de prijsliberalisering. Verder aanpassen van de energieprijzen tot een kostendekkend niveau door uitvoering van het nieuwe stelsel voor de vaststelling van elektriciteitstarieven. Geleidelijk vervangen van de bestaande prijssubsidies voor arme consumenten door rechtstreekse overdrachten.

– Versnellen van de herstructurering van staatsbedrijven. Voltooien van de privatisering van bedrijven die gemeenschappelijk bezit zijn. Goedkeuren en uitvoeren van de wet inzake toezicht op het verzekeringswezen.

– Ontwikkelen van een stabiele en functionerende markt voor grond/onroerend goed. Goedkeuren van de wet inzake ruimtelijke ordening en de wet inzake bouwgrond en zorgen voor effectieve uitvoering.

– Voortzetten van de nodige aanpassingen van de Montenegrijnse handelsregeling teneinde deze verenigbaar te maken met de autonome handelsmaatregelen, de WTO-regels en de toekomstige stabilisatie- en associatieovereenkomst.

Europese normen

INTERNE MARKT

– Wegnemen van bestaande obstakels en verhinderen dat nieuwe obstakels ontstaan voor de gemeenschappelijke markt van de Statenunie. Zorgen dat binnenlandse en buitenlandse ondernemingen in de gehele Statenunie volledige markttoegang hebben voor goederen, diensten, kapitaal en personen. Zorgen voor legislatief overleg en toepassen van het beginsel van wederzijdse erkenning van alle besluiten van de republieken inzake markttoegang.

Vrij verkeer van goederen

– Voortzetten van de inspanningen tot aanpassing van de regelgeving inzake normalisatie, certificatie, metrologie, accreditering en conformiteitsbeoordeling aan het acquis van de EU, teneinde een voor de handel gunstig klimaat te scheppen. Beginnen met de invoering van Europese normen.

– Instellen van mechanismen voor interne consultatie en kennisgeving inzake nieuwe technische regelgeving voor deze wordt ingevoerd, wanneer maatregelen gevolgen hebben voor de handel.

– Tot stand brengen van een juridisch kader en bestuurlijke capaciteit op het gebied van actieve bescherming van de consument, overeenkomstig het consumentenbeleid van de EU.

Vrij verkeer van kapitaal

– Invoeren van een systeem van corresponderende rekeningen bij handelsbanken teneinde te zorgen voor vrij verkeer van kapitaal tussen de deelstaten.

Douane en belastingen

– Verder aanpassen van de douanewetgeving en -procedures aan het acquis van de EU. Voortzetten van de modernisering van de douane teneinde een sterke bestuurlijke capaciteit op te bouwen en corruptie, grensoverschrijdende criminaliteit en belastingontduiking te bestrijden. Versterken van de administratieve samenwerking en zorgen voor voortdurende naleving van de verplichtingen die samenhangen met de uitvoering van de preferentiële handelsmaatregelen (oorsprong).

– Verder aanpassen van de belastingwetgeving aan het acquis van de EU. Verbeteren van de uitvoering van de belastingwetten, waarbij de aandacht met name dient uit te gaan naar inning en controle met het oog op de bestrijding van belastingfraude.

– Naleven van de beginselen van de gedragscode voor de belastingheffing op ondernemingen en zorgen dat de nieuwe belastingmaatregelen in overeenstemming zijn met die beginselen.

Mededinging

– Instellen van antitrustregelingen die van toepassing zijn op alle concurrentiebeperkende handelingen. Zorgen voor voldoende administratieve capaciteit voor efficiënte en onafhankelijke handhaving van deze regels.

– Versterken van de coördinatiepunten voor overheidssteun en zorgen voor volledige transparantie van de overheidssteun als eerste stap in de richting van controle op de overheidssteun.

Overheidsopdrachten

– Toepassen van een samenhangende en effectieve regeling voor overheidsopdrachten in beide republieken. Zorgen voor transparante procedures, ongeacht de waarde van het contract, zonder discriminatie tussen Servische leveranciers, Montenegrijnse leveranciers en leveranciers uit de EU.

Wet inzake intellectuele eigendom

– Voortzetten van de verbetering van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten door goedkeuren van de resterende benodigde wet- en regelgeving. Toezien op strafrechtelijke bepalingen en versterken van de uitvoerings- en handhavingscapaciteit op dit gebied, met name bij de grensdiensten.

Statistieken

– In *beide republieken*: Ontwikkelen van betrouwbare economische statistieken. Herzien en goedkeuren van het overkoepelend plan inzake statistieken teneinde de kwaliteit daarvan te verbeteren en het toepassingsgebied te verbreden. Coördineren van de uitvoering door de republieken en de Statenunie. Verbeteren van het verzamelen en verwerken van

landbouwstatistieken overeenkomstig de normen en methoden van de EU; voltooien van de harmonisatie met de GS-nomenclatuur 2000/2002. In *Servië*: Goedkeuren van wetgeving inzake statistieken.

SECTORAAL BELEID

Industrie en midden- en kleinbedrijf

– In *beide republieken*: voortzetten van de implementatie van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf.

– In *Servië*: voortzetten van de implementatie van het nieuwe versnelde systeem voor de registratie van bedrijven en invoeren van snellere procedures voor afgifte van vergunningen. Doorgaan met de invoering van effectbeoordeling van regelgeving. Verbeteren van de mogelijkheden voor belangenbehartiging en vertegenwoordiging van bedrijven. Verder ontwikkelen van lokale/regionale structuren voor ondersteuning van het bedrijfsleven (clusters, starterscentra, bedrijven- en technologieparken).

– In *Montenegro*: Versterken van de onlangs ingestelde autonome instantie voor stimulering van investeringen. Voortzetten van de implementatie van het nationale garantiefonds. Verbeteren van belangenbehartiging en vertegenwoordiging van bedrijven. Intensiveren van de inspanningen om vergunningenstelsels te stroomlijnen en versnellen. Invoeren van stilzwijgende goedkeuring op het gebied van vergunningafgifte en registratie. Beginnen met de invoering van effectbeoordeling van regelgeving. Verbeteren van de toegang tot financiering en ontwikkelen van structuren voor ondersteuning van het bedrijfsleven (clusters, starterscentra, bedrijven- en technologieparken).

Landbouw en visserij

– In *Servië*: doorgaan met het versterken van de bestuurlijke capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Goedkeuren en beginnen met de uitvoering van kaderwetgeving inzake voedselveiligheid en veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden. verbeteren van de veterinaire, fytosanitaire en sanitaire laboratoria, inspectiediensten en controles aan de buitengrenzen; voltooien van de invoering van een identificatie- en registratiesysteem voor runderen.

– In *Montenegro*: doorgaan met het versterken van de bestuurlijke capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Uitvoeren van de wet inzake veterinaire aangelegenheden (ook voor visserijproducten) en versterken van de laboratoria voor veterinaire en fytosanitaire zaken; versterken van de controles. Intensiveren van de inspanningen om de wetgeving aan te passen aan het acquis van de EU op veterinair en fytosanitair gebied. Aanpassen van het systeem voor identificatie en registratie van runderen aan de EU-vereisten.

Milieu

– In *Servië*: Doorgaan met de aanpassing van de wetgeving aan de wetgeving en normen van de EU (inzake luchtvervuiling, afvalbeheer en natuurbescherming); goedkeuren en beginnen met de uitvoering van de nationale strategie voor milieubescherming. Versterken van de administratieve capaciteit, met name van de instellingen en instanties voor planning, vergunningen, inspecties, controles en projectbeheer. Ontwikkelen van een

meerjarenplan voor de financiering van investeringen. Uitvoeren van de goedgekeurde wetgeving, met name inzake milieueffectbeoordeling en industriële vervuiling. Beginnen met de aanleg van een faciliteit voor de behandeling en veilige verwijdering van gevaarlijk afval.

– In *Montenegro*: Doorgaan met de aanpassing van de wetgeving aan de wetgeving en normen van de EU, met name de kaderwetgeving inzake milieubescherming. Uitvoeren en handhaven van de goedgekeurde wetgeving. Ontwikkelen van een algemene strategie voor milieubescherming (water, lucht, afval). Vaststellen van het plan voor gebruik van de ruimte; vaststellen van de strategie voor duurzame ontwikkeling en de sectorale strategieën (geïntegreerd kustbeheer, biologische diversiteit, klimaatverandering). Versterken van de bestuurlijke capaciteit.

Vervoersbeleid

– Voltooien van het programma en voortzetten van de aanpassing van de luchtvaartwetgeving aan het EU-acquis met het oog op de totstandbrenging van de gemeenschappelijke Europese luchtvaartruimte (ECAA).

– Implementeren van het memorandum van overeenstemming inzake de ontwikkeling van een kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa, alsmede het waarnemingscentrum voor vervoer.

– In *Servië*: goedkeuren en implementeren van een nationale vervoersstrategie (weg, spoor, luchtvaart en waterwegen), waarin aandacht wordt geschonken aan de economische levensvatbaarheid van de sector. Implementeren van de spoorwegwet. Voltooien van het overkoepelend plan voor de binnenvaart.

– In *Montenegro*: uitvoeren van de wet inzake wegvervoer (en creëren van de desbetreffende implementatiestructuren). Beginnen met het reserveren van voldoende middelen voor onderhoud van vervoersinfrastructuur en instellingen.

Energie

– Beginnen met de uitvoering van de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van het verdrag tot oprichting van de energiegemeenschap.

– In *Servië*: volledig uitvoeren van de energiewet en zorgen voor soepel functioneren van de onafhankelijke regelgevende instantie voor energie; voortzetten van milieuaudits van energiecentrales en aanpakken van de ergste vervuilers. Zorgen voor ontbundeling met het oog op herstructurering en privatisering. Versterken van de noodzakelijke bestuurlijke structuren. Vorderen met de totstandbrenging van een regionale energiemarkt (onder meer door verbetering van de interconnectiviteit).

– In *Montenegro*: voltooien en uitvoeren van de ontwikkelingsstrategie voor energie, met inbegrip van de strategie voor efficiënt energiegebruik; versterken van de administratieve capaciteit van het ministerie van Economische Zaken met betrekking tot energie; ontbundelen en herstructureren van de elektriciteitsmaatschappij. Versterken van de regelgevende instantie voor energie. Voltooien van de herstructurering en liberalisering van de gemeenschappelijke energiemarkt. Privatiseren en/of ontwikkelen van publieke/particuliere partnerschappen in de sector.

Informatiemaatschappij en media

– In *Servië*: zorgen dat de sector elektronische communicatie wordt geliberaliseerd, dat de regelgevingsorganen onafhankelijk zijn en effectief functioneren en dat noodzakelijke wetgeving en beleid wordt goedgekeurd en toegepast.

– In *Montenegro*: stimuleren van concurrentie op de markt door versterking van het Bureau voor telecommunicatie, met name door het invoeren van de nodige garanties betreffende concurrentie en het vaststellen van voorwaarden voor interconnectietarieven.

Financiële controle

– Uitwerken van een strategie voor publieke interne financiële controle.

JUSTITIE, VRIJHEID EN VEILIGHEID

Visa, grenscontrole, asiel en migratie

– Ontwikkelen van een aanpak voor geïntegreerd grensbeheer op het niveau van de *Statenunie* en zorgen voor consistente uitvoering in de *republieken* overeenkomstig het memorandum van overeenstemming. In aansluiting op de regionale conferentie van Ohrid over grensbeveiliging en -beheer (mei 2003): implementeren van de kortetermijnmaatregelen die door de regering zijn vastgesteld.

– In *Servië*: concrete maatregelen nemen voor het overnemen van beste praktijken op het gebied van grenspolitie; zo spoedig mogelijk doorgaan (in coördinatie met de autoriteiten van de Statenunie) met de demilitarisering van de grenscontrole.

– In *Montenegro*: verder versterken van de civiele controle van de grenzen (opleiding, uitrusting verenigbaar met de EU-normen).

– Ontwikkelen van een aanpak op het niveau van de *Statenunie* voor kwesties met betrekking tot visa, asiel en migratie, overeenkomstig het Constitutioneel Handvest, met name door volledige harmonisatie van de visumregelingen die in de *republieken* worden toegepast. Instellen van mechanismen voor toezicht op de consequente tenuitvoerlegging van dit beleid in de *republieken*.

– Goedkeuren van de asielwetten in *beide republieken* en voortzetten van de sluiting en tenuitvoerlegging van overnameovereenkomsten. In *Servië*: verhogen van de capaciteit en verbeteren van de infrastructuur van opvangcentra voor vluchtelingen en asielzoekers. In *Montenegro*: bouwen van de geplande opvangcentra voor vluchtelingen en asielzoekers.

Witwaspraktijken

– In *beide republieken*: zorgen voor efficiënte uitvoering van de wetgeving tegen witwassen en versterking van de eenheden voor financieel inlichtingenwerk.

Drugs

– In *beide republieken*: versterken van de capaciteit voor bestrijding van drugssmokkel en ontwikkelen en beginnen met de uitvoering van een nationale drugsstrategie, overeenkomstig de drugsstrategie van de Europese Unie.

Politie

– Uitvoeren van de overeengekomen institutionele kaders voor samenwerking tussen de republieken op het gebied van justitie en wetshandhaving, met name door volledige uitvoering van de memoranda van overeenstemming die door de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken zijn ondertekend.

– In *Servië*: vaststellen van de politiewet teneinde professionalisme en verantwoording te bevorderen.

– In *Montenegro*: uitvoeren van de politiewet en de wet inzake het bureau voor staatsveiligheid teneinde professionalisme en verantwoording te bevorderen.

Bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme

– Tot stand brengen van efficiënte institutionele mechanismen voor samenwerking tussen instanties in de *republieken* en formaliseren van de samenwerking tussen de *republieken*.

– In *beide republieken*: goedkeuren van wetgeving en ontwikkelen van de capaciteit voor inbeslagname van activa. Versterken van de criminele opsporingsdienst. Goedkeuren van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en nemen van de nodige maatregelen ter voorbereiding van de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst met Europol. Versterken van de strijd tegen mensenhandel, onder meer door de slachtoffers passende bijstand en bescherming te bieden.

– Verbeteren van de efficiency van de internationale samenwerking en implementeren van de relevante internationale verdragen inzake terrorisme. Verbeteren van de samenwerking en de uitwisseling van gegevens tussen alle afdelingen van de veiligheidsdiensten en met andere landen. Voorkomen van het financieren en plegen van terreuraanslagen.

3.2. Middellangetermijnprioriteiten

Politieke vereisten

DEMOCRATIE EN RECHTSSTAAT

Openbaar bestuur

– verder versterken van de eenheden voor Europese integratie in de vakministeries en de mechanismen voor samenwerking met de bureaus voor Europese integratie.

– In *Servië*: doorgaan met de volledige tenuitvoerlegging van de ambtenarenwet en de wet inzake het openbaar bestuur. Uitvoeren van maatregelen voor de ontwikkeling van het personeel van de overheid. Versterken van de capaciteit (beleidsvorming en interministeriële coördinatie) van het openbaar bestuur op regeringsniveau en lokaal niveau; tot stand brengen van een gecentraliseerd salarisstelsel. Versterken van het proces van economische beleidsvorming. Goedkeuren en uitvoeren van de decentralisatie en zorgen voor de levensvatbaarheid van plaatselijke overheden.

– In *Montenegro*: Waarborgen van de duurzaamheid van de autoriteit voor beheer van het personeelsbestand. Versterken van het proces van beleidsvorming. Uitvoeren van de decentraliseringshervorming.

Hervorming van defensie

– Voortzetten van de herstructurering en hervorming van de strijdkrachten, voor zover gepast met inbegrip van inkrimping van het leger (rekening houdende met de sociale impact daarvan), omschakeling en privatisering van militaire middelen en de defensie-industrie, alsmede versterking van de transparantie en de civiele controle.

Rechtsstelsel

– In *Servië*: Aanpassen van de nationale strategie voor justitiële hervorming en het daarop aansluitende actieplan, met name wat betreft de benoeming van rechters en hun proeftijd en de autonomie van de aanklagers. Opzetten en uitvoeren van een IT-netwerk voor aanklagers op alle niveaus; zorgen voor de handhaving van vonnissen van rechtbanken. Verder versterken van de capaciteit om oorlogsmisdaden in het land zelf te berechten, overeenkomstig de internationale verplichtingen inzake samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal.

– In *Montenegro*: Zorgen voor adequate financiering van het gerechtelijk opleidingscentrum. Uitvoeren van de IT-strategie voor het gerechtelijk apparaat.

Beleid voor bestrijding van corruptie

– Zorgen voor volledige naleving van het VN-verdrag inzake corruptiebestrijding.

MENSENRECHTEN EN BESCHERMING VAN MINDERHEDEN

– Uitvoeren van de antidiscriminatiewetgeving.

– Ervoor zorgen dat gehandicapte kinderen die tot minderheden behoren in het normale onderwijs kunnen meekomen; hervormen van de kinderzorg.

– Verder bevorderen van de integratie van minderheden en goede interetnische verhoudingen.

REGIONALE VRAAGSTUKKEN EN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN

– Faciliteren van de integratie van personen die niet wensen terug te keren. In *Servië*: vaststellen van nieuwe wetgeving inzake vluchtelingen; voortzetten van de implementatie van de nationale strategie. In *Montenegro*: implementeren van de nationale strategie voor vluchtelingen als onderdeel van een brede strategie voor sociale integratie en bestrijding van sociale uitsluiting.

Economische vereisten

In *Servië*:

– Voortzetten van duurzaam macro-economisch beleid, doorgaan met fiscale aanpassing en consolidatie om het externe onevenwicht verder te verminderen en de inflatiedruk in te perken. Prioriteren van overheidsuitgaven in de jaarlijkse begrotingsprocedure en die voor de middellange termijn; met name terugdringen van de quasi-fiscale verliezen van staatsbedrijven en bedrijven in collectieve eigendom. Voortzetten van de tenuitvoerlegging

van een gematigd loonbeleid. Doorgaan met de hervorming van het pensioenstelsel en het stelsel voor gezondheidszorg.

– Verbeteren van het begrotingsproces en het financiële beheer; versterken van de capaciteitsopbouw voor de opstelling en uitvoering van de begroting om prioriteitenstelling mogelijk te maken. Verbeteren van het financiële beheer op het niveau van de centrale en plaatselijke overheid.

– Tot stand brengen van effectieve procedures voor detectie, behandeling en follow-up van gevallen van vermoede fraude en andere onregelmatigheden die betrekking hebben op nationale en internationale financiële middelen.

– Voortzetten van de privatisering van grote staatsbedrijven en grote bedrijven in collectieve eigendom, alsmede waar van toepassing staatsnutsbedrijven, teneinde het aandeel van de particuliere sector in de economie te vergroten.

– Versterken van het ondernemingsklimaat ter bevordering van de ontwikkeling van de particuliere sector en de werkgelegenheid met concurrerende markten, ter bevordering van gelijke voorwaarden voor iedereen en ter stimulering van de toegang tot financiering door middel van de ontwikkeling van de financiële sector.

– Verbeteren van het functioneren van de markt voor grond/onroerend goed. Vaststellen en uitvoeren van kadasterwetgeving en wetgeving die particuliere eigendom van stedelijke grond mogelijk maakt. Beginnen met grondhervorming, herstructurering en privatisering van grote landbouwbedrijven.

– Voortzetten van de hervormingen die noodzakelijk zijn om aan de WTO-regels en -verplichtingen te voldoen, zulks om het proces van toetreding tot de WTO te versnellen.

– Beginnen met het opstellen en toepassen van een geïntegreerd beleid voor onderzoek.

In *Montenegro*:

– Voortzetten van duurzaam macro-economisch beleid; doorgaan met de fiscale aanpassingen en consolidatie om het externe onevenwicht verder terug te dringen. Prioriteren van overheidsuitgaven bij het opstellen van de begroting op korte en middellange termijn; met name verminderen van subsidies, overdrachten en salariskosten van de overheid. Voortdurend verminderen van het aandeel van de globale overheidsuitgaven in het BBP.

– Verbeteren van het begrotingsproces en het financiële beheer; versterken van de capaciteitsopbouw voor de opstelling en uitvoering van de begroting om prioriteitenstelling mogelijk te maken. Verbeteren van het financiële beheer op het niveau van de centrale en plaatselijke overheid.

– Tot stand brengen van effectieve procedures voor detectie, behandeling en follow-up van gevallen van vermoede fraude en andere onregelmatigheden die betrekking hebben op nationale en internationale financiële middelen.

– Versterken van het ondernemingsklimaat ter bevordering van de ontwikkeling van de particuliere sector en de werkgelegenheid met concurrerende markten, ter bevordering van gelijke voorwaarden voor iedereen en ter stimulering van de toegang tot financiering door

middel van de ontwikkeling van de financiële sector. Stroomlijnen van de commerciële juridische procedures.

– Voortzetten van de hervormingen die noodzakelijk zijn om aan de WTO-regels en -verplichtingen te voldoen, zulks om het proces van toetreding tot de WTO te versnellen.

– Beginnen met het opstellen en toepassen van een geïntegreerd beleid voor onderzoek.

Europese normen

INTERNE MARKT

Vrij verkeer van kapitaal

– In *beide republieken*: verder liberaliseren van kort- en middellanglopende kapitaalbewegingen.

Vrij verkeer van goederen

– Verder ontwikkelen van de normalisatie, met name door het overnemen van Europese normen. Doorgaan met de omzetting van de richtlijnen van de nieuwe en globale en de oude aanpak. Tot stand brengen van een structuur voor markttoezicht zoals vereist door het acquis.

Douane en belastingen

– Zorgen voor voortzetting van de aanpassing van de Servische en Montenegrijnse douanewetgeving aan het acquis en verder opbouwen van de bestuurlijke capaciteit om de douanewetgeving toe te passen en corruptie, grensoverschrijdende criminaliteit en belastingontduiking te bestrijden.

– Verbeteren van de transparantie en de uitwisseling van informatie met de lidstaten van de EU zodat de maatregelen ter voorkoming van belastingontwijking en -ontduiking beter kunnen worden gehandhaafd.

Statistieken

– In *beide republieken*: ontwikkelen van betrouwbare economische statistieken. Opbouwen van de institutionele capaciteit voor het produceren en publiceren van met de Europese normen geharmoniseerde statistische gegevens inzake het bedrijfsleven, de arbeidsmarkt en de nationale rekeningen.

SECTORAAL BELEID

Industrie en midden- en kleinbedrijf

– In *beide republieken*: implementeren van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf.

Landbouw en visserij

– In *Servië*: verder opbouwen van bestuurlijke capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Opstellen en uitvoeren van een beleid voor plattelandsontwikkeling. Voortgaan met het versterken van de veterinaire, sanitaire, fytosanitaire en voedselveiligheidswetgeving en -controles, met inbegrip van wijnbouwlaboratoria. Verbeteren van het afvalbeheer en verminderen van de verontreiniging door de landbouw. Versterken van de systemen voor landbouw en de voedselmarkt, met inbegrip van kwaliteitscontroles en HACCP; verminderen van beleidsdistorsies van de landbouwmarkten en hervormen van het directoraat voor grondstoffenreserves. Uitbreiden van het identificatie- en registratiesysteem voor dieren tot andere diersoorten. Opstellen van een programma voor modernisering van de voedselverwerkende industrie zodat bedrijven aan de EU-vereisten voldoen.

– In *Montenegro*: verder opbouwen van bestuurlijke capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Opstellen en uitvoeren van een beleid voor plattelandsontwikkeling. Versterken van de institutionele capaciteit op het gebied van voedselveiligheid. Opstellen van een programma voor modernisering van de voedselverwerkende industrie zodat bedrijven aan de EU-vereisten voldoen. Beginnen met maatregelen voor de identificatie van schapen en geiten en registratie van verplaatsingen daarvan. Beginnen met maatregelen voor efficiënte controle van de binnenlandse plantaardige productie, met name voor producten waarvoor in de EU specifieke eisen gelden. Nemen van maatregelen om het visserijbeleid beter aan te passen aan de EU-normen, met name wat betreft beheer, inspectie en controle van de bestanden en markt- en structuurbeleid.

Milieu

– In *beide republieken*: Doorgaan met de tenuitvoerlegging en handhaving van de aan de EU-wetgeving aangepaste wetgeving. Voortzetten van het implementeren van de wetgeving inzake milieueffectrapportage. Ratificeren en beginnen met de tenuitvoerlegging van het protocol van Kyoto. Zorgen voor een levensvatbaar financieel kader voor de tenuitvoerlegging van een milieubeschermingsbeleid voor de middellange tot lange termijn.

– In *Servië*: Vaststellen en beginnen met de tenuitvoerlegging van strategieën op het gebied van luchtvervuiling, afvalbeheer en natuurbescherming. Voortzetten van de tenuitvoerlegging van de nationale strategie voor milieubescherming en de strategie voor water. Doorgaan met het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de instellingen en instanties op milieugebied. Beginnen met de implementatie van een meerjarenplan voor de financiering van investeringen. Afronden van de aanleg van een faciliteit voor de behandeling en veilige verwijdering van gevaarlijk afval.

– In *Montenegro*: Doorgaan met de aanpassing van de wetgeving aan de wetgeving en normen van de EU, met name de wetgeving inzake luchtvervuiling, water en afval. Beginnen met de tenuitvoerlegging van het plan voor gebruik van de ruimte en de algemene nationale strategie voor milieubescherming. Ontwikkelen van een algemene strategie voor milieubescherming (water, lucht, afval). Beginnen met de tenuitvoerlegging van de strategie voor duurzame ontwikkeling en de sectorale strategieën (geïntegreerd kustbeheer, biologische diversiteit, klimaatverandering). Doorgaan met het versterken van de administratieve capaciteit van de vakministeries en en instanties voor milieuplanning, vergunningen, inspecties, controles en projectbeheer.

Vervoersbeleid

– In *beide republieken*: Versterken van de capaciteitsopbouw, met inbegrip van de voorbereiding van projecten voor grootschalige investeringen. Doorgaan met het reserveren van voldoende middelen voor onderhoud van vervoersinfrastructuur en instellingen.

– Uitvoeren van de internationale verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van de verdragen van de Internationale Maritieme Organisatie en verbeteren van de veiligheidsvoorwaarden voor de scheepvaart zoals die van toepassing zijn op de vloot, een en ander in het licht van het memorandum van overeenstemming van Parijs.

Energie

– In *beide republieken*: Goedkeuren en ten uitvoer leggen van een langetermijnstrategie voor een uit milieuoogpunt duurzaam energiebeleid.

– Voortgaan met de implementatie van regionale en internationale verbintenissen op dit gebied, met het oog op de totstandkoming van een competitieve regionale energiemarkt.

Informatiemaatschappij en media

– In *beide republieken*: Omzetten en ten uitvoer leggen van de nieuwe regelgeving van de EU op het gebied van elektronische communicaties. Ervoor zorgen dat de regelgevende autoriteiten onafhankelijk zijn en over voldoende middelen en deskundigheid beschikken. Beginnen met de aanpassing aan het audiovisuele acquis van de EU.

Financiële controle

– Ontwikkelen en ten uitvoer leggen van de beginselen van gedecentraliseerde verantwoordingsplicht van beheerders en een functioneel onafhankelijke interne controle overeenkomstig internationale normen en communautaire beste praktijken.

– Versterken van de operationele capaciteit en de functionele en financiële onafhankelijkheid van de hogere instantie voor auditing.

– Ontwikkelen van procedures en bestuurlijke capaciteit om de financiële belangen van de EU daadwerkelijk te beschermen.

JUSTITIE, VRIJHEID EN VEILIGHEID

Visa, grenscontrole, asiel en migratie

– In *beide republieken*: Ontwikkelen van de technische infrastructuur en de personele capaciteit om het beleid voor de geïntegreerde grenscontrole ten uitvoer te leggen, waaronder versterking van de grenspolitie en de douanediensten. Verbeteren van de grensfaciliteiten door nieuwe grensposten. Versterken van de samenwerking tussen de instanties van de republieken die belast zijn met de bestrijding van mensenhandel.

Politie

– In *beide republieken*: verdergaan met de herstructurering, ervoor zorgen dat er verantwoording wordt afgelegd, hervormen van de politieopleiding, zorgen voor samenwerking tussen wetshandhavingsinstanties.

Bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorism

– In *beide republieken*: Ontwikkelen van een effectief systeem voor de bescherming van getuigen, met elementen op regionaal niveau. Versterken van de bestrijding van economische en financiële misdrijven (waaronder witwassen van geld en valsemunterij), fraude en corruptie, alsmede verbeteren van de desbetreffende wetgeving. Vergemakkelijken van de plaatsing van verbindingsofficieren, die door de lidstaten van de EU worden gedetacheerd bij de staatsorganen die betrokken zijn bij de bestrijding van georganiseerde misdaad. Ten uitvoer leggen van het Verdrag van Palermo ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit.

– In *Servië*: Versterken van de capaciteit binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken (vooral op het directoraat voor georganiseerde criminaliteit). Ontwikkelen van procedures en capaciteit voor gezamenlijk gebruik van inlichtingen.

– In *Montenegro*: Vergroten van de administratieve en gerechtelijke capaciteit om het strafwetboek ten uitvoer te leggen wat georganiseerde misdaad betreft. Versterken van de eenheid voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en zorgen voor coördinatie van alle handhavingsinstanties.

KOSOVO als vastgesteld bij resolutie 1244 van 10 juni 1999 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties

3.1. Kortetermijnprioriteiten

– Om een veilig, democratisch en multi-etnisch Kosovo te garanderen, moet voortgang worden gemaakt met de tenuitvoerlegging van de normen voor Kosovo die door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zijn goedgekeurd.

– In dit verband moeten de volgende prioriteiten worden aangepakt:

Belangrijkste prioriteiten

– Zorgen voor volledige naleving van het recht en voeren van een nultolerantiebeleid tegen corruptie, georganiseerde misdaad en financiële misdrijven.

– Zorgen voor democratische governance en bieden van overheidsdiensten voor de hele bevolking van Kosovo door de oprichting van een professioneel, verantwoordingsplichtig, toegankelijk en transparant overheidsapparaat, dat vrij is van politieke inmenging.

– Zorgen voor een duurzaam multi-etnisch gemeenschapsklimaat dat terugkeer mogelijk maakt. Zorgen voor eerbied, veiligheid, bewegingsvrijheid en deelname van alle gemeenschappen. Uitdrukkelijk veroordelen van alle uitingen van negatieve gevoelens tegenover minderheden. Krachtdadig alle interetnische misdaad vervolgen.

– Zorgen voor voorwaarden die investeringen, handel en economische groei mogelijk maken.

– Zorgen voor volledige samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal (ICTY).

– Volledig naleven van resolutie 1244 van 10 juni 1999 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en intensiveren van een goed voorbereide dialoog met Belgrado. Blijk geven van een constructieve houding.

Politieke vereisten

DEMOCRATIE EN RECHTSSTAAT

Voorlopige instellingen voor zelfbeheer

– Zorgen voor efficiënte werking van de parlementaire vergadering en commissies, de regeringen en de plaatselijke overheden, met volledige naleving van de procedureregels en de rechten en belangen van alle gemeenschappen.

– Verbeteren van het uitvoerend toezicht door de parlementaire vergadering en zorgen voor een uitgebreidere verantwoordingsplicht en meer transparantie binnen de parlementaire vergadering.

– Vergroten van de vertegenwoordiging van minderheden in alle instellingen en het overheidsapparaat op gemeentelijk en centraal niveau.

– Voorbereiden en uitvoeren van een volks- en woningtelling die volledig aan de internationale normen voldoet.

Verkiezingen

– Vrije, eerlijke en transparante verkiezingen houden. Versterken van de onafhankelijke multi-etnische Centrale Kiescommissie, zodat deze tijdig in staat is de verkiezingen van 2006 te beheren.

– Erop toezien dat alle gemeenschappen met het oog op het uitoefenen van hun stemrecht kunnen beschikken over adequate stembureaus en daartoe nemen van veiligheids- en andere maatregelen. Mogelijk maken dat binnenlands ontheemden en vluchtelingen deelnemen aan de verkiezingen, ook indien hun mogelijkheden om naar Kosovo terug te keren beperkt zijn.

Openbaar bestuur

– Toezien op transparante procedures inzake werving en selectie, overplaatsing, beoordeling, promotie, gedrag en ontslag van ambtenaren (waaronder werknemers van het Kosovo Protection Corps (KPC), politie en justitie), alsmede financieel beheer.

– Verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van openbare basisdiensten voor alle gemeenschappen, onder meer om bij te dragen tot vermindering van de vraag naar de diensten die door parallelle structuren worden verleend.

– Opzetten en in stand houden van effectieve opleidingsinstellingen voor ambtenaren, die vrij zijn van politieke inmenging. Verbeteren van de opleiding van het hogere management. Opbouwen van het instituut voor openbaar bestuur in Kosovo tot een organisatie die professionele opleidingen kan aanbieden aan alle ambtenaren.

– Goedkeuren van de wet inzake beheer in noodsituaties en verder verbeteren van de prestaties, het professionalisme en de coördinatie van Kosovaarse instellingen, waaronder het KPC, die betrokken zijn bij de civiele bescherming.

– Voortgang maken met de hervorming van het plaatselijk zelfbestuur, rekening houdende met de visies en belangen van alle Kosovaarse gemeenschappen; dit houdt mede in toewijzing van passende begrotingsmiddelen en vergroting van de bestuurlijke capaciteit om het proces van decentralisatie te bevorderen.

Rechtsstelsel

– Toezien op effectieve en onpartijdige rechtbanken, die vrij zijn van politieke inmenging.

– Beschermen van getuigen.

– Ten uitvoer leggen van het geautomatiseerde systeem voor het beheer van rechtszaken, teneinde de achterstand bij gerechtelijke procedures weg te werken, met name civielrechtelijke zaken. Zorgen voor de handhaving van vonnissen van civiele rechtbanken.

– Verder ontwikkelen van onderwijs en opleiding op juridisch gebied, met name voor de magistratuur, openbare aanklagers en administratief personeel. Goedkeuren en ten uitvoer

leggen van de wet inzake het justitiële instituut van Kosovo en omvormen daarvan tot een levensvatbare instelling die belast wordt met opleidingen op justitieel gebied.

– Versterken van de gemeentelijke rechtbanken en politiemaatregelen teneinde illegale bezetting, gebruik en bouw van onroerend goed te voorkomen, te bestraffen en aan te pakken.

– Versterken van het bureau van de aanklager om dit in staat te stellen aan de beginselen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid te voldoen.

– Ontwikkelen van capaciteit om, vrij van politieke inmenging, taken op het gebied van justitie en binnenlandse zaken aan te nemen.

Beleid voor bestrijding van corruptie

– Implementeren van de wet tot bestrijding van corruptie. Opzetten van een instantie voor corruptiebestrijding. Vaststellen en uitvoeren van het plan voor corruptiebestrijding.

MENSENRECHTEN EN BESCHERMING VAN MINDERHEDEN

– Zorgen voor de verdere onafhankelijke werking en de financiële levensvatbaarheid van een onafhankelijk ombudsbureau; ervoor zorgen dat met de aanbevelingen van de ombudsman de nodige rekening wordt gehouden.

– Faciliteren en aanmoedigen van de terugkeer van vluchtelingen en ontheemden uit alle gemeenschappen en voltooien van het herstel van onroerend goed dat door de gebeurtenissen van maart 2004 is beschadigd of vernield, waaronder historische en religieuze gebouwen.

– Versterken van de bestuurlijke structuren en de mechanismen voor verantwoording bij het ministerie van Gemeenschappen en Terugkeer. Verder uitwerken en ten uitvoer leggen van het gezamenlijke strategische kader voor gemeenschappen en terugkeer; uitwerken van mechanismen op gemeentelijk niveau om de duurzame integratie van terugkerenden en bestaande minderheidsgemeenschappen te bevorderen.

– Goedkeuren en handhaven van een effectieve wet inzake de officiële talen en opzetten van een effectief mechanisme om toe te zien op de tenuitvoerlegging ervan.

– Regulariseren van informele regelingen. Zoeken naar duurzame oplossingen in de vorm van repatriëring voor de integratie van gemeenschappen die tot de Roma-minderheid behoren en in onzekere omstandigheden in kampen leven, en voor groepen binnenlands ontheemden die in informele centra leven.

– Goedkeuren van de wet inzake het behoud van het cultureel erfgoed en instellen van bestuurlijke mechanismen om op de tenuitvoerlegging ervan toe te zien.

– Goedkeuren van de wetten inzake de openbare omroep en inzake civielrechtelijke laster. Consolideren van het systeem voor zelfregulering van de media door instelling van de Onafhankelijke Commissie voor de Media, door effectief functioneren van de Persraad en uitvoering van de gedragscode voor de pers.

– Tot stand brengen van een adequaat juridisch kader voor niet-gouvernementele organisaties en zorgen dat deze binnen dat kader vrijelijk kunnen opereren.

– Voltooien van wetgeving en maatregelen om eigendomsrechten te beschermen, met name wat betreft eigenaar en bezit, bewoning en rechten op residentieel en niet-residentieel onroerend goed, met inbegrip van het wetgevingskader voor het reguleren van de bouwnijverheid. Harmoniseren van de gemeenteverordeningen en tot stand brengen van een mechanisme voor effectieve beslechting van commerciële en agrarische eigendomsgeschillen. Geven van voorlichting aan het publiek over de consequenties van illegale bouwactiviteiten.

– Uitwerken en ten uitvoer leggen van een strategie, met inbegrip van duurzame opvolgingsregelingen voor het directoraat huisvesting en onroerend goed, om alle uitstaande claims inzake de eigendom van woningen te regelen.

– Verbeteren van de kwaliteit van basisonderwijs en voortgezet onderwijs, hoger onderwijs en beroepsonderwijs.

– Zorgen voor effectieve implementatie van de antidiscriminatiewetgeving.

– Nemen van concrete maatregelen voor het voorkomen en bestraffen van alle vormen van geweld tegen vrouwen.

REGIONALE VRAAGSTUKKEN EN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN

– Versterken van regionale samenwerking en goede nabuurschapsbetrekkingen.

– Sluiten en ten uitvoer leggen van vrijhandelsovereenkomsten in de regio en participeren in alle relevante regionale initiatieven, met name onder auspiciën van het Stabiliteitspact.

Economische vereisten

– Voltooien van het privatiseringsproces overeenkomstig het tijdschema van het Kosovo Trust Agency.

– Voltooien van de verzelfstandiging van ondernemingen die thans staatseigendom zijn, namelijk de elektriciteitsmaatschappij, de spoorwegen, stadsverwarmingsmaatschappijen, waterleidingmaatschappijen en de vuilnisophaaldienst. Doorvoeren van verdere herstructurering om governance, efficiëntie en financiële duurzaamheid te verbeteren. Verder versterken van het regelgevingskader voor de openbare nutsbedrijven en vergroten van de bestuurlijke capaciteit van de onafhankelijke regulerende instanties.

– Vergroten van de transparantie en duurzaamheid van de overheidsfinanciën. Ervoor zorgen dat de begroting voor 2006 in overeenstemming is met het geconsolideerde uitgavenkader voor de middellange termijn.

– Vaststellen en toepassen van de macro-economische en budgettaire prioriteiten, in nauwe samenwerking met het IMF.

– Verbeteren van de fiscale discipline en de controle over de overheidsuitgaven. Tot stand brengen van effectieve procedures voor detectie, behandeling en follow-up van gevallen

van vermoede fraude en andere onregelmatigheden die betrekking hebben op nationale en internationale financiële middelen.

– Voortzetten van de ontwikkeling van een wetgevings- en beleidskader voor handel en handelsgerelateerd beleid, dat zorgt voor verenigbaarheid met EU en WTO. Uitvaardigen en ten uitvoer leggen van de wet inzake buitenlandse handelsactiviteiten.

Europese normen

– Versterken van de bestuurlijke capaciteit van alle instellingen om effectieve controle uit te oefenen op de verenigbaarheid van beleid en wetgeving met de EU-vereisten, met name door de structuren te versterken die te maken hebben met Europese integratie.

INTERNE MARKT

Vrij verkeer van goederen

– Opstellen van de nodige wetgeving en tot stand brengen van de infrastructuur voor normalisatie, certificatie, metrologie, accreditering en conformiteitsbeoordeling, daarbij toeziende op complementariteit met de regio.

– Implementeren van de wet inzake binnenlandse handel.

Vrij verkeer van kapitaal

– Vaststellen van passende prudentiële vereisten en versterken van het toezicht op de financiële sector.

Douane en belastingen

– Vergroten van de capaciteit van de douane om corruptie en grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. Vergroten van de capaciteit van de recherche-eenheid.

– Zorgen voor naleving van de verplichtingen die samenhangen met de uitvoering van de preferentiële handelsmaatregelen (oorsprong).

– Naleven van de beginselen van de gedragscode voor de belastingheffing op ondernemingen en zorgen dat nieuwe belastingmaatregelen in overeenstemming zijn met die beginselen.

Overheidsopdrachten

– Goedkeuren en op effectieve wijze ten uitvoer leggen van de herziene wet inzake overheidsopdrachten, met inbegrip van de uitvoeringsbepalingen. Tot stand brengen van effectieve herzieningsprocedures.

Wet inzake intellectuele eigendom

– Opstellen en ten uitvoer leggen van wetgeving inzake de bescherming van intellectuele-, industriële- en commerciële-eigendomsrechten. Uitwerken van een strategie voor de middellange termijn ter verbetering van de handhaving van deze rechten.

Statistieken

– Tot stand brengen van een eerste groep van betrouwbare statistieken inzake de (nationale) rekeningen.

SECTORAAL BELEID

Industrie en midden- en kleinbedrijf

– Goedkeuren van een middellangetermijnstrategie voor het beleid ten aanzien van het midden- en kleinbedrijf, waaronder de oprichting van een agentschap voor de ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf en een agentschap om investeringen aan te moedigen. Doorgaan met de tenuitvoerlegging van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf.

– Goedkeuren van een algemeen regelgevingskader voor financiële verslaglegging, dat aan de omstandigheden van Kosovo is aangepast, waarbij de toepassing van de IFRS/IAS beperkt blijft tot instellingen van openbaar belang en volledig gebruik wordt gemaakt van de uitzonderingen waarin de vierde en de zevende richtlijn betreffende het vennootschapsrecht voorzien.

Landbouw en visserij

– Opstellen en aanvangen met de tenuitvoerlegging van een beleid voor plattelandsontwikkeling.

– Doorgaan met het in overeenstemming brengen van de wetgeving met het EU-acquis op veterinair en fytosanitair gebied.

– Het systeem van dieridentificatie en -registratie voor runderen in overeenstemming brengen met de EU-vereisten.

Milieu

– Voorbereiden van de goedkeuring en tenuitvoerlegging van wetgeving inzake milieueffectrapportage die met het EU-acquis in overeenstemming is.

– Voorbereiden van een uitgebreid milieuactieplan, met name met betrekking tot de volksgezondheid, teneinde overeenstemming met het EU-acquis te bereiken.

– Voorbereiden van activiteiten om de bevolking bewust te maken en het maatschappelijk middenveld bij milieuaangelegenheden te betrekken.

Vervoersbeleid

– Ten uitvoer leggen van het memorandum van overeenstemming over de ontwikkeling van het kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa, waaronder de oprichting van het Waarnemingscentrum voor vervoer.

– Ten uitvoer leggen van de wet inzake wegvervoer. Goedkeuren van een wet inzake verkeersveiligheid en aanvangen met de tenuitvoerlegging van maatregelen op dit gebied.

– Versterken van de capaciteit voor vervoersplanning met het oog op de goedkeuring en tenuitvoerlegging van een beleidskader voor vervoer, waaronder de ontwikkeling van een strategie voor multimodaal vervoer op centraal en plaatselijk niveau.

– Doorgaan met het verbeteren van het activabeheer op basis van gegevens, met het oog op onderhoud en herstel.

– Doorgaan met het in overeenstemming brengen van de luchtvaartwetgeving met het EU-acquis, met het oog op de Europese gemeenschappelijke luchtvaartruimte.

– Ontwikkelen van de civiele exploitant van de luchthaven van Priština en van het personeel en de faciliteiten, teneinde te zorgen voor een passend veiligheidsniveau en verantwoordelijk beheer.

Energie

– Aanvangen met de tenuitvoerlegging van de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van het Verdrag inzake de energiegemeenschap. Ervoor zorgen dat het elektriciteitsbedrijf levensvatbaar en duurzaam is, met name door de inning van betalingen aanzienlijk op te drijven en de beheersstructuur te verbeteren.

Informatiemaatschappij en media

– Goedkeuren en aanvangen met de tenuitvoerlegging van het beleid op het gebied van netwerken en diensten voor elektronische communicatie, teneinde een stabiele concurrerende omgeving tot stand te brengen waarin buitenlandse investeringen kunnen worden aangetrokken.

Financiële controle

– Ontwikkelen van een strategie voor publieke interne financiële controle die het mogelijk moet maken te voldoen aan de aanbevelingen op de middellange termijn op dit gebied.

JUSTITIE, VRIJHEID EN VEILIGHEID

Visa, grenscontrole, asiel en migratie

– Versterken van de samenwerking tussen agentschappen voor grenscontrole.

Witwaspraktijken

– Ervoor zorgen dat het centrum voor financiële informatie daadwerkelijk zijn rol kan vervullen bij het verzamelen en analyseren van gegevens in verband met witwaspraktijken.

Drugs

– Verder versterken van de plaatselijke capaciteit van de eenheid die drugsmisdrijven onderzoekt.

Politie

– Verbeteren van de efficiëntie van misdaadonderzoeken. Goedkeuren en ten uitvoer leggen van wetgeving tot oprichting van de Kosovaarse politiedienst (KPS) en versterken van zijn capaciteit voor onderzoek en interne controle. Versterken van de leiding van de politiedienst.

– Ervoor zorgen dat de toekomstige academie voor opleiding op het gebied van openbare veiligheid een onafhankelijk en professioneel orgaan is.

Bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme

– Verder versterken van de plaatselijke capaciteit van het directoraat georganiseerde misdaad van de Kosovaarse politiedienst. Ten uitvoer leggen van het actieplan tegen mensenhandel.

3.2. Middellangetermijnprioriteiten

Politieke vereisten

DEMOCRATIE EN RECHTSSTAAT

Openbaar bestuur

– Doorgaan met een duurzame hervorming van het openbaar bestuur, met inachtneming van de budgettaire beperkingen. Verbeteren van de capaciteit van de plaatselijke besturen om op een evenwichtige en efficiënte wijze diensten aan hun burgers te verlenen.

Gerechtelijk systeem

– Definiëren en consolideren van een volledige regelgeving die de rechten en belangen van alle gemeenschappen eerbiedigt, op basis van alle rechtsbronnen die momenteel in Kosovo van kracht zijn.

– Ontwikkelen en ten uitvoer leggen van een uitgebreide strategie om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de autonomie van de openbare aanklagers te versterken.

– Versterken van de bestuurlijke capaciteit en de efficiëntie van de rechterlijke macht en alle wetshandhavingsinstanties. Ervoor zorgen dat een uitgebreid systeem van rechtshulp levensvatbaar is. Ontwikkelen van een alternatief systeem van geschillenbeslechting.

– Verbeteren van het penitentiair stelsel met bijzondere aandacht voor veiligheid, controle, beheer, beroepsopleiding en regelingen voor reïntegratie, en voor de omstandigheden in de instellingen.

MENSENRECHTEN EN BESCHERMING VAN MINDERHEDEN

– Goedkeuren van wetgeving en invoeren en eerbiedigen van mechanismen voor de bescherming van de mensenrechten en de rechten van minderheden, overeenkomstig de aanbevelingen van de Raad van Europa.

– Ervoor zorgen dat minderheidsgemeenschappen duurzaam kunnen bestaan en op niet-discriminerende wijze aan de samenleving kunnen deelnemen, door concrete maatregelen

te nemen om hun veiligheid en bewegingsvrijheid te garanderen en aan hen billijke toegang tot openbare en universele diensten te bieden.

– Ten uitvoer leggen van de wet inzake gendergelijkheid. Zorgen voor gendermainstreaming van vrouwenrechten in alle bestaande beleidslijnen en wetgeving.

– Ontwikkelen van een geïntegreerd beleid voor het behoud van het cultureel erfgoed. Actief bijdragen tot meer bewustwording en meer eerbied voor het cultureel erfgoed.

– Ervoor zorgen dat de publieke omroep zijn rol als publieke dienst voor alle gemeenschappen in hun talen kan vervullen. Aanmoedigen van uitzendingen door minderheden en duurzame minderheidsmedia mogelijk maken. Ervoor zorgen dat private en publieke media onder gelijke voorwaarden kunnen concurreren.

– Ervoor zorgen dat het kadasteragentschap van Kosovo en de plaatselijk kadastrale kantoren op transparante en niet-discriminerende wijze toegang bieden tot volledige eigendomsregisters en dat deze instellingen verantwoordingsplicht hebben.

REGIONALE KWESTIES EN INTERNATIONALE VERPLICHTINGEN

– Verder versterken van mechanismen voor regionale en internationale samenwerking op het gebied van wetshandhaving, waaronder de uitlevering van verdachten en veroordeelden en wederzijdse rechtsbijstand aan rechtbanken.

Economische vereisten

– Zorgen voor de voorwaarden voor de ontwikkeling van een capaciteit voor leningen en schuldbeheer.

– Ontwikkelen van mogelijke garantiemechanismen om buitenlandse investeringen aan te trekken, met name in samenwerking met het Multilateraal Agentschap voor investeringsgaranties.

– Verbeteren van het belastingstelsel en versterken van de capaciteit van de belastingdiensten teneinde de inning van de belasting op te drijven.

– Ontwikkelen van een flexibel sociaal beleid om werkgelegenheid en sociale cohesie te bevorderen en armoede en sociale uitsluiting aan te pakken.

– Ontwikkelen van de capaciteit van de banksector om concurrerende bankdiensten en langetermijnfinanciering aan te bieden. Ervoor zorgen dat het toezicht op bank-, verzekerings- en pensioeninstellingen betrouwbaar en efficiënt is.

– Voortgang maken met het formuleren van een middellangetermijnstrategie en –plan, in samenhang met de sectorale strategieën, rekening houdend met armoedeverlichting en in overeenstemming van het middellangetermijnkader voor uitgaven en het programma van openbare investeringen.

Europese normen

INTERNE MARKT

Vrij verkeer van goederen

– Aanvangen met de omzetting van de richtlijnen van de nieuwe en globale aanpak en de oude aanpak.

– Doorgaan met de omzetting van de Europese normen.

– Opzetten van een systeem voor markttoezicht.

Douane en belastingen

– Doorgaan met het in overeenstemming brengen van de douane- en belastingwetgeving met het EU-acquis en verder versterken van de bestuurlijke capaciteit voor wetshandhaving en bestrijding van corruptie, grensoverschrijdende misdaad en belastingontwijking.

Overheidsopdrachten

– Ervoor zorgen dat de wetgeving inzake overheidsopdrachten daadwerkelijk wordt toegepast door de aanbestedende autoriteiten en organen op alle niveaus, onder meer door werkinstrumenten te ontwikkelen, in opleiding te voorzien en de bestuurlijke capaciteit te versterken.

Intellectuele-eigendomsrecht

– Doorgaan met het versterken van de handhaving van intellectuele-, industriële en commerciële-eigendomsrechten, overeenkomstig de middellangetermijnstrategie.

Statistieken

– Versterken van de inspanningen om een betrouwbaar statistisch systeem in te voeren.

SECTORAAL BELEID

Industrie en midden- en kleinbedrijf

– Doorgaan met de tenuitvoerlegging van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf.

– Doorgaan met het geleidelijk aan in overeenstemming brengen van het vennootschapsrecht, met inbegrip van de normen op het gebied van financiële verslaglegging.

Landbouw en visserij

– Ontwikkelen van een beleid en een regelgevingskader ter ondersteuning van een leefbare landhervorming. Ondersteunen van de bescherming van landbouwgrond tegen niet-geplande stadsontwikkeling.

– Aanvangen met acties om schapen en geiten te identificeren en hun verkeer te registreren.

– Voorbereiden van een programma ter verbetering van de voedselverwerkende industrie.

– Aanvangen met acties voor een efficiënte controle van de binnenlandse plantenproductie, met name voor producten met specifieke EU-vereisten.

Milieu

– Goedkeuren en ten uitvoer leggen van het milieuactieplan teneinde overeenstemming met het EU-acquis te bereiken.

– Ten uitvoer leggen en ondersteunen van activiteiten om de bevolking bewust te maken en het maatschappelijk middenveld bij milieuaangelegenheden te betrekken.

Vervoersbeleid

– Doorgaan met de tenuitvoerlegging van het Memorandum van Overeenstemming over de ontwikkeling van het kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa.

Energie

– Ontwikkelen van een wetgevings- en regelgevingskader om publiek-private partnerschappen en gemengde investeringen in de energiesector aan te moedigen, overeenkomstig de conclusies van de studie over het aantrekken van investeringen.

Informatiemaatschappij en media

– Ten uitvoer leggen van de wetgeving betreffende netwerken en diensten voor elektronische communicatie en versterken van de positie van de onafhankelijke regelgevende instantie.

Financiële controle

– Ontwikkelen en ten uitvoer leggen van de beginselen van gedecentraliseerde verantwoordingsplicht van beheerders en een onafhankelijke interne controle overeenkomstig internationale normen en communautaire goede praktijken door samenhangende wetgeving en passende bestuurlijke capaciteit, gecoördineerd door het Ministerie van Financiën.

– Versterken van de operationele capaciteit van de hogere instantie voor auditing en ervoor zorgen dat het functioneel en financieel onafhankelijk is.

JUSTITIE, VRIJHEID EN VEILIGHEID

Drugs

– Opstellen en ten uitvoer leggen van efficiënte wetgeving en strategieën tegen drugshandel en drugsmisbruik.

Bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme

– Opstellen en ten uitvoer leggen van een uitgebreide strategie tot bestrijding van georganiseerde misdaad, financiële misdaad en terrorisme. Versterken van de plaatselijke capaciteit om georganiseerde criminele activiteiten te onderzoeken. Versterken van de

gerechtelijke capaciteit om georganiseerde misdaad en financiële misdaad te vervolgen en te berechten.

– Ontwikkelen van een strategie om wapens in te zamelen en vervolledigen en handhaven van de wetgeving betreffende kleine wapens.